

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

„LEGE

privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare”

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Necesitatea elaborării unei noi legi privind autorizarea și supravegherea societăților de asigurare și/sau reasigurare rezultă din publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a Directivei 2014/51/UE (Directiva Omnibus II), care definitivează cadrul legislației primare europene privind noul regim de solvabilitate început prin Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Directiva Solvabilitate II).

În conformitate cu prevederile art. 309 alin. (1) din Directiva Solvabilitate II, astfel cum a fost modificat prin Directiva Omnibus II, **termenul de transpunere în legislația națională este 31 martie 2015.**

Directiva Solvabilitate II consolidează prevederi ale unui număr de 14 directive actuale și este structurată pe piloni, după cum urmează:

- Pilonul I - se referă la aspectele cantitative ale activității unei societăți de asigurare și/sau reasigurare: cerința de capital minim (Minimum Capital Requirement – MCR), cerința de capital de solvabilitate (Solvency Capital Requirement – SCR), calcularea și evaluarea activelor și a obligațiilor;

- Pilonul II - se referă la cerințele calitative ale activității (obligativitatea instituirii unui sistem de guvernare al societății, care să includă patru funcții obligatorii, așa numitele funcții cheie: managementul riscului, actuarial, de control intern și de audit intern. Conducerea societății este responsabilă pentru a se asigura de respectarea principiilor sistemului de guvernare și de politicile elaborate pentru aplicarea acestuia în activitatea zilnică a societății);

- Pilonul III - se referă la cerințele de raportare și diseminare a informațiilor către supraveghetor și terți.

Specificitatea Directivei Solvabilitate II derivă și din faptul că este, în același timp, prima directivă de tip Lamfalussy în domeniul asigurărilor. Procesul Lamfalussy reprezintă abordarea legislației Uniunii Europene pe 4 nivele. Acest nou model de reglementare a fost aplicat pentru prima dată în anul 2001, pentru piața de capital, fiind extins în 2004 pentru piața bancară și, respectiv, pentru piața

asigurărilor și a pensiilor. Astfel, Directiva Solvabilitate II statuează un set de principii, constituind nivelul 1 al legislației, care urmează a fi detaliate în măsurile de implementare de la nivelul 2, adoptate de către Comisia Europeană (CE), și de normele emise în aplicarea legii de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, precum și prin cele de nivel 3 (ghiduri emise de Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale – European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA).

Deși Directiva Solvabilitate II a început să fie elaborată în anul 2002 și a fost aprobată în 2009, o serie de evenimente ulterioare au necesitat elaborarea unei alte directive (OMDII) care să o completeze: amploarea crizei declanșate în 2008, punerea în practică a propunerilor din raportul grupului de Larosiere (crearea unei noi arhitecturi de supraveghere a sistemului financiar european), precum și semnarea tratatului de la Lisabona (Tratatul de funcționare a Uniunii Europene – TFUE). Înființarea EIOPA, cu atribuțiile specifice la nivelul pieței asigurărilor, trebuia să fie reflectată în cadrul european de reglementare privind regimul Solvabilitate II. Amploarea crizei, manifestată prin ratele scăzute ale dobânzilor pe termen lung și scăderea accentuată a valorii activelor pentru obligațiile pe termen lung ale asigurătorilor, a determinat derularea unui studiu de impact la nivel european (Long Term Guarantees Assessment – Evaluarea garanțiilor pe termen lung). Concluziile acestui studiu, derulat pe parcursul anului 2013, au fost și ele încorporate în Directiva 2014/51 (OMDII).

2. Schimbări preconizate

Deși consolidează 14 directive actuale, Directiva Solvabilitate II modifică radical filosofia actului de supraveghere prin introducerea unui regim bazat pe evaluarea riscurilor interne și externe la care sunt expuse societățile de asigurare și/sau reasigurare.

Astfel, comparativ cu regimul actual, regimul Solvabilitate II aduce modificări importante privind:

- modul de determinare, prin formula standard sau model intern parțial/total, a SCR, bazat pe cuantificarea riscurilor interne și externe la care este supusă societatea de asigurare și/sau reasigurare, dar și în funcție de profilul real de risc pe care decide să îl adopte, de impactul posibilelor tehnici de diminuare a riscurilor, precum și de efectele diversificării; practic, SCR este stabilită ca fiind capitalul de solvabilitate pe care societatea de asigurare și reasigurare trebuie să îl dețină pentru a garanta că falimentul nu intervine mai des decât o dată la 200 de cazuri sau că societatea în cauză va fi în măsură, cu o probabilitate de cel puțin 99,5 %, să își îndeplinească obligațiile față de deținătorii de polițe de asigurare și beneficiari în următoarele 12 luni;

- cerința calculării de către societățile de asigurare și reasigurare a SCR cel puțin o dată pe an pentru a se asigura că dețin în permanență fonduri proprii eligibile la nivelul cerinței de capital de solvabilitate, ținând seama de eventualele modificări ale profilului lor de risc, precum și cerința monitorizării constante a SCR și a recalculării acesteia ori de câte ori profilul de risc suferă o modificare semnificativă;

• identificarea și notificarea deteriorării situației financiare de către societățile de asigurare și reasigurare astfel încât la momentul constatării deteriorării situației financiare, identificată conform procedurilor instituite, societățile comunică Autoritatea de Supraveghere Financiară acest lucru; societățile de asigurare și reasigurare informează Autoritatea de Supraveghere Financiară, la momentul constatării, cu privire la faptul că SCR nu mai este respectată sau că există riscul ca aceasta să nu fie respectată în următoarele trei luni;

• Autoritatea de Supraveghere Financiară poate impune o majorare de capital față de cerința de capital de solvabilitate numai în situații excepționale, în cazurile prevăzute în prezentul proiect de lege. Scopul formulei standard a cerinței de capital de solvabilitate este de a reflecta profilul de risc al majorității societăților de asigurare și de reasigurare. Cu toate acestea, pot exista unele cazuri în care abordarea standardizată nu reflectă în mod corespunzător profilul de risc foarte specific al unei societăți de asigurare și reasigurare; majorarea de capital este menținută atât timp cât nu sunt soluționate circumstanțele care au determinat impunerea ei. În cazul unor deficiențe semnificative ale modelului intern parțial sau integral sau ale sistemului de guvernare, Autoritatea de Supraveghere Financiară se asigură că societatea în cauză depune toate eforturile pentru a remedia deficiențele care au dus la impunerea majorării de capital. Cu toate acestea, majorarea de capital poate fi păstrată mai mulți ani în cazul în care abordarea standardizată nu reflectă în mod corespunzător profilul de risc specific unei societăți de asigurare și reasigurare;

• statuarea managementului riscului ca o funcție centrală a oricărei de asigurare și reasigurare;

• transferarea activității de conformitate, prin urmărirea respectării legii în sarcina conducerii asigurătorului, prin intermediul adoptării unui sistem de guvernare și elaborarea unui set de politici scrise de aplicare a sistemului de guvernare; sistemul de guvernare include funcția de management al riscurilor, funcția de conformitate, funcția de audit intern și funcția actuarială; funcțiile incluse în sistemul de guvernare sunt considerate funcții importante și critice;

• reglementarea acestor funcții prin proiectul de lege nu împiedică societățile de asigurare și reasigurare să hotărască în mod independent cum vor organiza aceste funcții în practică sau să poată fi externalizate către experți, în limitele stabilite prin prezentul proiect; de asemenea, în cadrul societăților de asigurare și reasigurare mai mici și de complexitate mai redusă, o persoană sau o structură poate îndeplini mai multe funcții, cu excepția funcției de audit intern;

• obligativitatea pentru toate persoanele care îndeplinesc funcții critice de a fi competente și onorabile, iar pentru persoanele care ocupă funcții cheie de a fi supuse cerințelor de notificare către Autoritatea de Supraveghere Financiară;

• introducerea justificării argumentate, prin documente, a susținerii poziției asigurătorului pentru anumite decizii adoptate;

• aplicarea principiului proporționalității atât cerințelor impuse societăților de asigurare și reasigurare, cât și activității de exercitare a competențelor de supraveghere; pentru realizarea acestui obiectiv și pentru aplicarea adecvată a principiului proporționalității, este prevăzută utilizarea de către asigurători a

propriilor date pentru a calibra parametrii din modulele de risc de subscriere pentru formula standard a cerinței de capital de solvabilitate;

- obligativitatea societăților de asigurare și reasigurare, în vederea garantării transparenței, de a face publice, prin punerea la dispoziția publicului în format tipărit sau electronic, cu titlu gratuit, cel puțin o dată pe an, a informațiilor esențiale privind solvabilitatea și situația lor financiară;

- transformarea procesului de supraveghere dintr-unul reactiv într-unul continuu și prospectiv, care se bazează pe prelucrarea și interpretarea atât a informațiilor cantitative, cât și a celor calitative primite de la societatea de asigurare și/sau reasigurare; de exemplu, posibilitatea supraveghetorului de a analiza procesul decizional al societății poate conduce la concluzii pertinente privind capacitatea conducerii acesteia de a gestiona de o manieră prudentă societatea în cauză; astfel, în procesul de supraveghere, apare un instrument suplimentar pe baza căruia supraveghetorul poate lua măsuri adecvate și, de cele mai multe ori, cu caracter preventiv, în situația deteriorării poziției financiare a societății din cauza deciziilor neadecvate adoptate de conducerea acesteia;

- instituirea obligației societăților de asigurare și reasigurare de constituire de rezerve tehnice adecvate pentru a permite acestora să-și îndeplinească angajamentele față de deținătorii de polițe de asigurare și beneficiari; calcularea rezervelor tehnice, realizată prudențial, fiabil și obiectiv, se bazează pe informațiile furnizate de piețele financiare și pe datele disponibile în general, cu privire la riscul de subscriere, conform abordării realiste; valoarea rezervelor tehnice este egală cu suma dintre *cea mai bună estimare* și marja de risc;

- introducerea atribuțiilor autorităților naționale de supraveghere privind aprobarea utilizării de către societăți a unui model intern, parțial sau total, sau a parametrilor specifici pe care societatea dorește să îi utilizeze în cadrul formulei standard, pentru calcularea SCR;

- utilizarea principiului *persoanei prudente* în ceea ce privește investițiile, societățile de asigurare și reasigurare investind numai în active și instrumente ale căror riscuri pot fi identificate, măsurate, monitorizate, gestionate, controlate și raportate în mod adecvat și care pot fi luate în considerare la acoperirea necesităților globale de solvabilitate, determinate conform ORSA; toate investițiile, în special cele care constituie active care acoperă SCR și MCR, se realizează astfel încât să se asigure siguranța, calitatea, lichiditatea, profitabilitatea și accesibilitatea întregului portofoliu de investiții;

- colaborarea între autoritățile competente în cadrul colegiilor supraveghetorilor, în vederea luării unei decizii privind utilizarea, la nivel de grup și al filialelor din grup, a unui model intern, parțial sau total, pentru calcularea SCR;

- cooperarea dintre autoritățile responsabile cu supravegherea societăților de asigurare și reasigurare, precum și între autoritățile respective și autoritățile responsabile cu supravegherea societăților care activează în alte sectoare financiare; rolul de mediator al EIOPA în rezolvarea disputelor apărute între supraveghetorii membri ai unui colegiu; activitățile colegiului sunt proporționale cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activității tuturor societăților de

asigurare și reasigurare care fac parte din grup și cu dimensiunea transfrontalieră; prin intermediul colegiului, autoritățile de supraveghere promovează convergența deciziilor lor și cooperează în vederea desfășurării activităților de supraveghere din cadrul grupului în temeiul unor criterii armonizate;

- modelul inovativ de supraveghere în cadrul căruia un rol cheie este atribuit unui supraveghetor al grupului, recunoscând și menținând în același timp un rol important pentru supraveghetorul individual; competențele și responsabilitățile supraveghetorilor sunt strâns corelate cu răspunderea lor;

- emiterea reglementărilor de nivel 2 la nivel european, în vederea armonizării și convergenței practicilor de supraveghere;

- introducerea competenței EIOPA de emitere de ghiduri (legislație de nivel 3 la nivel european), care au rolul de a promova cele mai bune practici în procesul de supraveghere;

- problema echivalenței regimurilor din statele terțe cu regimul Solvabilitate II.

3. Alte informații

3.1. Semnarea tratatului de la Lisabona, după apariția Directivei Solvabilitate II, a produs o schimbare în ceea ce privește legislația secundară europeană, care trebuie să completeze directivele de tip Lamfalussy, în sensul armonizării și uniformizării practicilor de supraveghere. Această modificare și date fiind atribuțiile EIOPA privind emiterea de ghiduri pentru promovarea la nivel european a celor mai bune practici de supraveghere au creat următoarea structură legislativă europeană:

1. Directiva, care instituie principii și care trebuie transpusă în legislația națională de fiecare stat membru;

2. Măsurile de aplicare (Implementing Measures) prin acte delegate, regulamente (Delegated Regulations) elaborate de Comisia Europeană în consultare cu reprezentanții autorităților competente naționale, care au aplicabilitate directă în statele membre;

3. Standarde tehnice, care sunt elaborate de EIOPA și CE, împreună cu reprezentanții supraveghetorilor și care, după adoptarea de către Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul UE, devin acte cu aplicabilitate directă în statele membre:

- a) Standarde tehnice de reglementare (Regulatory Technical Standards) – care au în vedere armonizarea regulilor de supraveghere;

- b) Standarde tehnice de aplicare (Implementing Technical Standards) – au în vedere uniformizarea aplicării prevederilor legale în ceea ce privește:

- Formularele de raportare;
- Intrările tehnice pentru formula standard de calcul al SCR;
- Procedurile și formularele de cooperare;
- Schimbul de informații între autoritățile de supraveghere;

4. Ghidurile EIOPA, care sunt adresate supraveghetorilor și societăților de asigurare și/sau reasigurare. Acestea nu sunt acte juridice obligatorii, însă în cazul lor se aplică principiul „conformare sau explicare” („comply or explain”), adică neaplicarea lor în legislația națională și implicit neaplicarea lor trebuie motivate de

către autoritatea de supraveghere.

3.2. De asemenea, întrucât regimul Solvabilitate II nu este obligatoriu pentru societățile de asigurare și/sau reasigurare care îndeplinesc anumite condiții prevăzute expres în directivă, statele membre sunt libere să instituie propriul regim de supraveghere a activității și solvabilității acestora. În consecință și având în vedere că proiectul de lege vizează activitatea și supravegherea tuturor categoriilor de societăți de asigurare și/sau reasigurare, proiectul de lege reglementează, în Partea a II-a, și instituirea „regimului național de supraveghere” aplicabil societăților care nu vor intra sub regimul SII. Proiectul de lege propune ca “regimul național de supraveghere” să fie detaliat prin reglementări emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară conform prevederilor art. 172, menite să îmbunătățească și să eficientizeze procesul de autorizare, supraveghere și control.

3.3 Ținând seama de dificultățile întâmpinate în aplicarea Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește, spre exemplu, sancționarea unor fapte ale conducerii și acționariatului unor societăți de asigurare, în proiectul de lege au fost introduse și o serie de propuneri menite să elimine aceste deficiențe. Considerăm că asemenea propuneri nu contravin regimului Solvabilitate II, ci ele completează atribuțiile Autorității de Supraveghere Financiară în vederea exercitării corespunzătoare a prerogativelor sale de supraveghere.

3.4 Nu în ultimul rând, trebuie menționat că Autoritatea de Supraveghere Financiară va emite reglementări în aplicarea unor prevederi din Directiva Solvabilitate II pentru care nu se emit reglementări europene, precum și, atunci când va fi cazul, pentru implementarea recomandărilor conținute în ghidurile EIOPA. Noul sistem de supraveghere Solvabilitate II va duce atât la asigurarea stabilității economice și a sectorului asigurărilor, cât și la asigurarea unui grad de predictibilitate a evoluției fiecărui asigurător în parte.

3.5 Proiectul de lege stipulează prerogativele conferite de Directiva Solvabilitate II Autorității de Supraveghere Financiară de a dispune de toate mijloacele necesare pentru a asigura o desfășurare ordonată a activității societăților de asigurare și reasigurare în cadrul Uniunii Europene. Pentru a asigura eficiența supravegherii, proiectul prevede că toate acțiunile întreprinse de Autoritatea de Supraveghere Financiară sunt proporționale cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente activității unei societăți de asigurare sau reasigurare, indiferent de importanța societății în cauză pentru stabilitatea globală a pieței.

3.6 Prezentul proiect de lege stabilește și competențele Autorității de Supraveghere Financiară în calitate de supraveghetor din stat membru de origine. Astfel, se reglementează măsurile pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară le poate lua în această calitate, respectiv de a notifica supraveghetorii din statele membre gazdă în cazul în care societățile nu respectă prevederile referitoare la rezervele tehnice și pe cele privind SCR și MCR și de a interzice societăților respective să dispună liber de active până la restabilirea conformității cu cerințele referitoare la respectarea rezervelor tehnice, SCR și MCR. În acest caz, Autoritatea de Supraveghere Financiară va indica activele ce trebuie supuse acestei măsuri.

Măsura interzicerii societăților de asigurare și reasigurare de a dispune liber de active va fi aplicată tuturor societăților care nu respectă prevederile proiectului de lege

referitoare la rezervele tehnice, la SCR și MCR și nu aduce atingere existenței dreptului de proprietate asupra activelor, ci doar restrânge temporar exercițiul acestui drept până la restabilirea conformității cu cerințele încălcate.

Luarea acestei măsuri reprezintă o măsură prudentială pentru reconstituirea rezervelor tehnice și a cerințelor de solvabilitate care se impune în vederea protejării intereselor asiguraților. De asemenea, prin reglementarea unei astfel de măsuri sunt prevenite riscurile pentru acoperirea cărora societățile de asigurare trebuie să dispună de un nivel minim al fondurilor proprii, iar Autoritatea de Supraveghere Financiară dispune astfel de mijloacele necesare unei supravegheri prudentiale și preventive bazate pe evaluarea riscurilor care se pot manifesta inclusiv la nivel sistemic. Astfel, continuarea dispunerii de către Autoritatea de Supraveghere Financiară de aceste pârghii (în prezent acestea sunt prevăzute la art. 28¹ din Legea nr. 32/2000) se impune atât pentru protejarea asiguraților, cât și pentru apărarea ordinii publice în sensul prevenirii efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare a pieței de asigurări, a riscurilor sistemice și pentru asigurarea stabilității macroeconomice.

Prezentul proiect de lege stabilește măsurile adoptate în cazul deteriorării solvabilității societăților de asigurare, pentru protejarea contractanților sau executarea obligațiilor rezultate din contractele de reasigurare, proporțional cu nivelul și durata deteriorării.

Măsurile anterior menționate reflectă nivelul și durata deteriorării solvabilității societăților de asigurare în cauză și sunt proporționale cu obiectivul urmărit, acela de protejare împotriva instabilității financiare ce ar amenința grav interesele colective ale asiguraților.

3.7 În ceea ce privește piața asigurărilor din România și impactul prezentului proiect de lege asupra consumatorilor de produse de asigurare, ca urmare a implementării noului sistem de supraveghere Solvabilitate II, aceștia vor beneficia de societăți de asigurare mai stabile și sigure, capabile să îndeplinească angajamentele ca urmare a îndeplinirii cerințelor calitative și cantitative solicitate, în special cerințele sporite privind componența fondurilor proprii. Aceasta va conduce la creșterea încrederii în ceea ce privește activitatea desfășurată de asigurători, în special în relația cu asigurații și/sau beneficiarii produselor de asigurare. Consumatorii pot alege dintr-o gamă mai largă și mai variată de contracte. Pentru a beneficia pe deplin de această diversitate și de concurența crescândă, proiectul de lege stipulează obligativitatea comunicării către consumatori a tuturor informațiilor de care au nevoie pentru a le permite să aleagă contractul cel mai potrivit cu nevoile lor. Totodată, noul regim de supraveghere va permite Autorității de Supraveghere Financiară să dețină competențele necesare pentru a interveni atunci când un asigurător/reasigurător se confruntă cu o situație care ar putea dăuna asiguraților. Solvabilitate II va alinia cerințele de capital cu riscurile aferente și va încuraja asigurătorii și reasigurătorii să adopte măsurile necesare privind monitorizarea riscului și a managementului riscului. Totuși, scopul Solvency II nu este acela de a redresa o criză de solvabilitate sau de capital, ci de a detecta din timp posibilele deficiențe și de a adapta continuu procesul de management al riscurilor, cu impact asupra asiguraților.

Noul regim va asigura o abordare armonizată a supravegherii pe întreg teritoriul Uniunii Europene, acest lucru ajutând la asigurarea unui nivel de acțiune

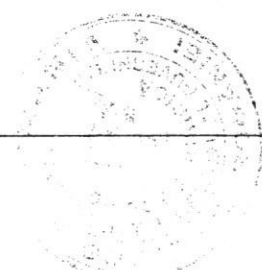
pentru toți asigurătorii și reasigurătorii, și va oferi o protecție comună pentru toți consumatorii, indiferent de forma juridică, mărimea sau locația acestora. În acest fel, se va asigura creșterea competitivității în cadrul Uniunii Europene pe piața asigurărilor, dar și a celei globale. Solvency II va armoniza reglementările privind solvabilitatea în toată Uniunea Europeană, ceea ce va conduce la crearea unei piețe unice – cu potențiale beneficii pentru clienți prin creșterea competiției, transparenței și flexibilității.

Implementarea Solvency II va aduce un regim unitar de reglementare a societăților europene de asigurare și reasigurare, care să răspundă cerințelor de prudențialitate și de eficiență a managementului riscurilor, într-un context financiar tot mai complex. În perioada următoare, societățile de asigurare-reasigurare trebuie să depună un efort susținut pentru crearea structurii organizatorice și dezvoltarea instrumentarului de management al riscurilor.

3.8 O altă importantă noutate adusă de prezentul proiect de lege o reprezintă faptul că acesta acordă o importanță deosebită grupurilor, supravegherii la nivel de grup și cerințelor de solvabilitate la nivel de grup. Astfel, supravegherea la nivel de grup se aplică societăților participative ale cel puțin unei societăți din state membre sau din state terțe, societăților ale căror societăți-mamă sunt holdinguri de asigurare sau holdinguri financiare mixte cu sediul central într-un stat membru, societăților ale căror societăți-mamă sunt societăți, holdinguri de asigurare sau holdinguri financiare mixte din state terțe, precum și ale căror societăți-mamă sunt holdinguri mixte de asigurare. Societățile participative, holdingurile de asigurare sau holdingurile financiare mixte determină cel puțin anual nivelul fondurilor proprii eligibile și monitorizează permanent SCR la nivel de grup.

De asemenea, reasigurarea, ca pârgie de transfer al riscului, va avea un rol important în managementul capitalului grupurilor. Au fost derulate proiecte de creare a unor reasigurători captivi, entități juridice prin care grupuri importante din domeniul asigurărilor își gestionează în mod unitar expunerile mari. Pe lângă viziunea de ansamblu asupra riscurilor semnificative în vederea retrocesiunii, reasigurătorii captivi oferă avantajele reducerii costurilor de reasigurare și managementului unitar al profilului de risc al grupului.

3.9 Registrul Actuarilor se preia de la Autoritatea de Supraveghere Financiară de către Asociația Română de Actuarat; conform prevederilor prezentului proiect de lege, Autoritatea de Supraveghere Financiară efectuează schimb de informații cu actuarii independenți, membri ai Asociației Române de Actuarat, și cu această asociație; funcția actuarială reprezintă o funcție cheie în cadrul sistemului de guvernanță al societăților de asigurare și reasigurare și trebuie îndeplinită de persoane care dețin suficiente cunoștințe de matematici actuariale, matematici financiare și experiență relevantă, atât în raport cu standardele profesionale, cât și cu alte standarde aplicabile.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio – economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

O mai mare stabilitate a pieței asigurărilor și asigurarea unui grad de predictibilitate a evoluției a fiecărui asigurător în parte, precum și a pieței asigurărilor în ansamblu.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat
Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Creșterea încrederii în ceea ce privește activitatea desfășurată de asigurători, în special în relația cu asigurații și/sau cu beneficiarii produselor de asigurare. Prin crearea acestui cadru legislativ se asigură stabilitatea, predictibilitatea, precum și armonizarea și uniformizarea regimului de supraveghere și control al Autorității de Supraveghere Financiară cu practicile europene în materie. În consecință, piața asigurărilor din România, asigurători și supraveghetori împreună, fac un pas decisiv pentru integrarea deplină în piața internă a Uniunii Europene.

3. Impactul social

Nu este cazul.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) Prevederi ce urmează a fi abrogate ca urmare a intrării în vigoare a acestui proiect de lege la data de 1 ianuarie 2016

Având în vedere faptul că prin art. 310 din Directiva Solvabilitate II se abrogă o serie de directive transpuse în legislația din țara noastră prin Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și anume:

- Prima Directivă a Consiliului 73/239/CEE din 24 iulie 1973 privind coordonarea legilor, reglementărilor și prevederilor administrative privind inițierea și desfășurarea

activității de asigurare directă, alta decât cea de viață, modificată prin Directivele 73/239/CEE, 76/580/CEE, 84/641/CEE, 87/344/CEE, 88/357/CEE;

- Directiva 92/49/CEE din 18 iunie 1992 de coordonare a dispozițiilor legale, de reglementare și administrative privind asigurarea directă, alta decât asigurarea de viață, și de modificare a directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE (a treia directivă privind "asigurarea, alta decât de viață");

- Directiva 2002/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind asigurarea de viață;

- Directiva 98/78/CE din 27 octombrie 1998 privind supravegherea suplimentară a societăților de asigurare care fac parte dintr-un grup de asigurare.

Ca urmare a aplicării prezentului proiect de lege de la data de 1 ianuarie 2016, se impune modificarea dispozițiilor referitoare la asigurători și reasigurători din Legea nr. 32/2000, acestea urmând a se aplica intermediarilor în asigurări/reasigurări, respectiv: titlul legii, art. 1, art. 2 lit. A pct. 10 și 11, art. 4 alin. (25⁵), art. 8 alin. (2) lit. a)-d), h²), i), j) și k), art. 13 alin. (9), art. 24², art. 38¹, art. 39 alin. (2) lit. a), c), d), e), f), g), l), m), m¹), m³), m⁵) și q), alin. (3) lit. a), c), c¹), c²), d) și e), alin. (4), (6), (7), (8), (8¹), (8²), (8³), (10) și alin. (12), art. 41¹ alin. (1), art. 42¹ alin. (3), art. 43 alin. (2¹), (3), (4), precum și art. 47². De asemenea, se introduce art. 5¹ și 10¹ care preia prevederile referitoare la Fondul de protecție a victimelor străzii.

De asemenea, la data de 1 ianuarie 2016, se abrogă următoarele prevederi din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare: art. 2 lit. A pct. 1, 3, 4, 5, 7-9, 11¹, 12-22, 24- 54¹, art. 3, art. 4 alin. (1) - (3) și (5) - (25) și (25²) - (25⁴), (25⁶)-(30), art. 6, art. 7, art. 8 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. e)-h), h¹), k¹) și l), alin. (3) - (5), art. 9, art. 10 alin. (2) și (3), art. 11-12², art. 13¹- 19, art. 20, cu excepția alin. (3) lit. b), art. 20¹, art. 21, art. 21¹-24¹, art. 25, art. 26-28², art. 34 alin. (5) și (9), art. 37 alin. (1), art. 38, art. 39 alin. (2) lit. b), h), i), j), m⁴), n), o), s), t) și u), alin. (3) lit. b) și c³), alin. (5) și (9), art. 40 alin. (3), art. 41¹ alin. (2), art. 42 alin. (3) și (4), art. 43 alin. (1) și (2), art. 47¹, precum și anexele nr. 1- 3.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

Așa cum s-a menționat mai sus, conform prevederilor celor două directive, Directiva Solvabilitate II și Omnibus II, majoritatea legislației secundare se va elabora la nivel european de către Comisia Europeană, iar cele mai bune practice vor fi promovate, prin emiterea de ghiduri, de către autoritatea europeană în materie, EIOPA. Autoritatea de Supraveghere Financiară va emite reglementări referitoare la unele aspecte care nu vor fi reglementate la nivel european și, dacă va fi considerat necesar, pentru unele ghiduri emise de EIOPA.

Autoritatea de Supraveghere Financiară va participa, prin reprezentanții săi, la elaborarea acestor acte normative europene, iar prin consultarea publică la care vor fi supuse acestea toate părțile interesate, respectiv asigurătorii, auditorii statutar, investitorii și consumatorii de produse de asigurare vor putea face sugestii, observații și comentarii sau vor lua cunoștință în timp util, prin intermediul A.S.F., despre noile prevederi legislative.

De asemenea, înainte de publicarea lor oficială, prin grupul de lucru special

constituit în acest sens, Autoritatea de Supraveghere Financiară va verifica și confirma calitatea traducerii în limba română. În acest context, trebuie menționat că, având în vedere noutatea regimului de solvabilitate ce conține un limbaj nou în cea mai mare parte, pe site-ul A.S.F. este publicat un Glosar SII, la elaborarea căruia au participat specialiștii din cadrul Sectorului asigurărilor – reasigurărilor din cadrul Autorității de Supraveghere Financiară și a cărei formă finală a fost stabilită după consultări publice la care au participat reprezentanți ai asigurătorilor, auditorilor statutar și ai Asociației Române de Actuarat.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul de lege transpune, în Partea I, dispozițiile Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), cu excepția art. 160, 161, 303 și 304 și a titlului IV, prevederile art. 4 din Directiva 2011/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 noiembrie 2011 de modificare a Directivelor 98/78/CE, 2002/87/CE, 2006/48/CE și 2009/138/CE în ceea ce privește supravegherea suplimentară a entităților financiare care aparțin unui conglomerat financiar și dispozițiile Directivei 2014/51/UE Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2003/71/CE și 2009/168/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010 în ceea ce privește competențele Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale) și ale Autorității Europene de Supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe), într-o manieră care respectă modul de redactare a acestor acte normative europene.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Majoritatea actelor legislative secundare emise de Comisia Europeană vor fi aplicate direct, fără a necesita transpunere în legislația națională.

4. Decizii ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În cadrul procesului de elaborare a proiectului de lege au avut loc întâlniri de lucru și seminarii cu UNSAR (Asociația Națională a Societăților de Asigurare din Romania), asigurătorii care nu sunt membrii UNSAR, auditorii statutar ai asigurătorilor și ARA (Asociația Română a Actuarilor) având ca obiect dezbătarea prevederilor directivei Solvabilitate II și elaborarea proiectului de act normativ de

transpunere a acesteia.

Conform hotărârii Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 03.09.2014, proiectul de act normativ a fost publicat pentru dezbatere publică pe site-ul autorității, în perioada 05.09 – 05.10.2014.

În această perioadă au avut loc trei dezbateri în cadrul procesului de consultare publică în datele de 22.09.2014, 29.09.2014 și 03.10.2-14.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Invitarea acestor asociații a avut în vedere faptul că pentru unele dintre acestea activitatea membrilor lor este reglementată prin acest act normativ, iar pentru altele, prevederile din actul normativ au incidență în activitatea lor.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) **Consiliul Legislativ:** Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 586/2015.

b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării:**

c) **Consiliul Economic și Social:**

d) **Consiliul Concurenței:**

e) **Curtea de Conturi:**

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Prin publicarea pe site-ul A.S.F. a proiectului de lege, pentru 30 de zile, în perioada 05.09 – 05.10.2014, s-a asigurat informarea și accesul oricărei persoane fizice sau juridice, inclusiv a societății civile cu privire la conținutul proiectului de act normativ, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională, republicată. Totodată, în acest interval au avut loc 3 dezbateri publice cu reprezentanți ai societăților de asigurare și cu reprezentanți ai Uniunii Naționale a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România (UNSAR), în cadrul cărora

aceștia și reprezentanți ai A.S.F. au analizat propunerile și observațiile transmise de societățile de asigurare. Ca urmare, A.S.F. a întocmit forma prezentului proiect de lege prin modificarea și completarea acestuia cu propunerile societăților de asigurare.

Având în vedere modificările fundamentale pe care noul regim de supraveghere Solvabilitate II le va aduce atât din punct de vedere al reglementărilor, cât și al supravegherii societăților de asigurare, A.S.F. a fost preocupată de înțelegerea acestor aspecte încă din etapa de elaborare la nivel european a Directivei Solvabilitate II. Astfel, începând din anul 2007 au avut loc o serie de seminarii și ateliere de lucru pentru informarea societăților de asigurare cu privire la noua legislație europeană în domeniul asigurărilor, precum și a implicațiilor aplicării acesteia asupra activității și sistemului de guvernanță al societăților de asigurare. Astfel de seminarii și ateliere de lucru au avut loc cu o frecvență cel puțin trimestrială în perioada 2007-2013. Având în vedere experiența altor autorități de supraveghere din Uniunea Europeană, în special a celor din Marea Britanie, Germania, Franța, Spania, s-au organizat ateliere tehnice cu participarea experților din cadrul acestor autorități la care au participat reprezentanți ai societăților de asigurare. Totodată, în perioada 2007-2013 au avut loc întâlniri și dezbateri pe marginea noului regim de supraveghere cu reprezentanții Asociației Române de Actuarial și cu cei ai auditorilor financiari ai societăților de asigurare.

În anul 2013, A.S.F. a emis Decizia nr. 47 privind aplicarea ghidurilor pregătitoare pentru implementarea regimului de supraveghere Solvabilitate II emise de Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale, având ca temei cele patru ghiduri pregătitoare pentru implementarea regimului de supraveghere Solvabilitate II adoptate în data de 25 septembrie 2013 de Consiliul Supraveghetorilor Autorității Europene de Supraveghere pentru Asigurări și Pensii (AEAPO/EIOPA). Această decizie a avut ca scop asigurarea condițiilor necesare pentru ca societățile de asigurare care vor intra sub incidența regimului de supraveghere Solvabilitate II să poată să îl aplice fără dificultăți de la data intrării acestuia în vigoare, pentru menținerea și creșterea gradului de stabilitate financiară a societăților de asigurare și asigurarea unei protecții sporite pentru asigurați și potențialii asigurați.

Emiterea deciziei a fost motivată de necesitatea adoptării de către conducerea societăților de asigurare a unui sistem de guvernanță corporativă compatibil cu exigențele noului regim de supraveghere, precum și de importanța acordată de acesta autoevaluării de către societățile de asigurare a modului de respectare a profilului de risc adoptat, în vederea menținerii acestuia în perspectivă sau adaptării lui la deciziile conducerii societății de asigurare de a subscrie noi riscuri sau de a renunța la subscrierea unor riscuri. Aceste ghiduri pregătitoare au fost necesare ținând cont de necesitatea ca în procesul de monitorizare a perioadei pregătitoare adoptării prezentului proiect de lege, A.S.F. să fie informată de societățile de asigurare prin raportări cantitative și calitative periodice despre adaptarea la regimul de supraveghere Solvabilitate II, precum și despre impactul acestui regim asupra lor.

Aceste ghiduri cuprind aspecte precum: cerințele privind sistemul de guvernanță, cerințele privind competența profesională și probitatea morală necesare conducerii societăților de asigurare, persoanelor responsabile de funcțiile-cheie și altor persoane

care exercită un impact major asupra procesului decizional, rolul conducerii și al funcției de management al riscului, principiul *persoana prudentă*, definirea și clasificarea fondurilor proprii, evaluarea prospectivă a riscurilor proprii (pe baza principiilor ORSA), procesul de analizare prealabilă a modelului intern, transmiterea informațiilor către A.S.F..

De asemenea, în data de 11 martie 2014 s-a desfășurat seminarul “Semnificația Ghidurilor Pregătitoare”, a cărui agendă a inclus prelegeri ale reprezentanților A.S.F. și discuții cu reprezentanții societăților de asigurare și ai UNSAR referitoare la sistemul de guvernanță, la evaluarea prospectivă a riscurilor pe baza principiilor ORSA, la procesul de analizare prealabilă a modelului intern, la procesul de raportare în etapa de pregătire premergătoare adoptării regimului de supraveghere Solvabilitate II, la analiza oportunității trecerii la aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară ca bază unică a contabilității de către toate societățile de asigurare-reasigurare. Toate aceste seminarii au inclus sesiuni de întrebări și răspunsuri în cadrul cărora reprezentanții societăților de asigurare au putut fi informați cu privire la evoluția legislativă și la etapele necesare societăților de asigurare pentru aplicarea noului regim de supraveghere.

În considerarea faptului că noul regim de supraveghere aduce un nou limbaj specific domeniului asigurărilor, A.S.F. a adoptat și a publicat pe site-ul propriu un glosar de termeni specifici regimului de supraveghere Solvabilitate II. La elaborarea acestui glosar au fost implicați specialiștii A.S.F. din sectorul asigurărilor, iar prima formă a acestuia a fost supusă unui amplu proces de consultare publică la care au luat parte societățile de asigurare, membrii Asociației Române de Actuariat, auditorii financiari ai asigurătorilor. Acest glosar este în permanentă actualizare o dată cu adoptarea de către Comisia Europeană a standardelor tehnice și apariția unor termeni și concepte noi legate de regimul de supraveghere Solvabilitate II.

Totodată, în ședința Consiliului A.S.F. din data de 1 aprilie 2015, a fost discutată și aprobată aplicarea de către societățile de asigurare și/sau de reasigurare, precum și de către A.S.F. a Ghidurilor EIOPA pentru regimul de supraveghere Solvabilitate II.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

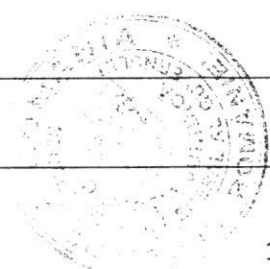
Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

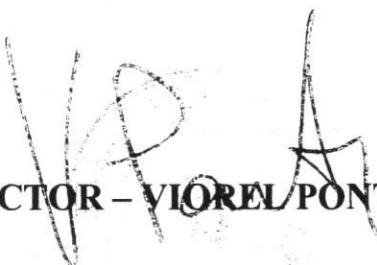
2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA

